

Vooruitblik en terugblik

In deze Nieuwsbrief willen we zowel een vooruitblik als een terugblik geven. De vooruitblik betreft het al vaker genoemde jaar 2017 (100^e geboortedag van Albert de Klerk en 125^e geboortedag van Hendrik Andriessen). Maar er is tevens een reden om terug te kijken. Op 5 maart j.l. bestond de Stichting namelijk vijftien jaar. Wat er in die jaren zoal is gebeurd kunt u lezen op onze website. We realiseren ons dat dit alles mogelijk is geweest door de niet aflatende inzet van onze bestuursleden, maar zeker ook door uw steun aan de Stichting. Het is goed te ervaren dat u het werk van de Stichting belangrijk vindt, dus vragen wij u ook dit jaar weer om ons te gedenken. Onze penningmeester Peter Klemann komt hierover later aan het woord.

Gemma Coebergh

Wisselingen in het bestuur.

Ris Jansen – Stevers had ons in het najaar van 2013 te kennen gegeven dat zij haar werkzaamheden als secretaris wilde beëindigen. Zij heeft per 1 januari van dit jaar afscheid genomen van het bestuur. Wij zijn haar uitermate dankbaar voor alle inspanningen die zij zich heeft getroost om, met grote nauwgezetheid en enorme toewijding, haar taken op onberispelijke wijze te vervullen. Heel hartelijk bedankt voor dit alles, Ris!

Voorzitter Gemma Coebergh vond het tijd worden om na vijftien jaar het stokje aan iemand anders door te geven. Zij was bovendien bereid het secretariaat op zich te nemen. Dit betekende dat Gonny van der Maten, die in toenemende mate een leidinggevende rol in het bestuur heeft kunnen vervullen, de functie van voorzitter op zich nam.

Tevens konden wij een nieuw bestuurslid begroeten in de persoon van Willem Jan Cevaal. Hij heeft er in korte tijd al blijk van gegeven veel te weten over computers, internet en wat dies meer zij, zodat hij zich alleen al op dat vlak verdienstelijk kan en wil maken, wat meer dan welkom is om de Stichting goed bij de tijd te houden.

Geert van Beckhoven tenslotte heeft zijn functie als adviseur beëindigd. Na een aantal jaren als secretaris werkzaam te zijn geweest heeft hij ook daarna, nu als stille kracht op de achtergrond, enorm veel werk voor de Stichting verzet. Geert, ook jij heel hartelijk bedankt!

Gemma Coebergh

Even voorstellen: Willem Jan Cevaal

Mijn naam is Willem Jan Cevaal, ik ben woonachtig in Heemstede, en sinds begin dit jaar bestuurslid van de Stichting. In tegenstelling tot mijn mede-bestuursleden heb ik Hendrik Andriessen en Albert de Klerk helaas nooit persoonlijk mogen ontmoeten. Wel herinner ik me een prachtig orgelconcert van De Klerk in de Utrechtse Domkerk, waar met name zijn improvisaties grote indruk maakten. Zelf was ik op dat moment een jonge orgelstudent, Albert de Klerk was al op leeftijd, en helaas is het bij die ene gelegenheid gebleven.

In Utrecht heb ik orgel en kerkmuziek gestudeerd aan het conservatorium, en daarnaast muziekwetenschap aan de universiteit. Momenteel ben ik als organist verbonden aan de Protestantse gemeenten van Zandvoort en Heemstede. In die laatste functie ben ik dus een collega van Piet Hulsbos. Daarnaast schrijf ik artikelen over orgelbouw, kerkmuziek en muziekhistorie, onder meer voor het kerkmuzikale tijdschrift *Muziek & Liturgie*. Tijdens mijn werk kom ik dan ook regelmatig in aanraking met de muziek van Hendrik Andriessen en Albert de Klerk.

Mijn eerste bijdrage als bestuurslid van de stichting is vooral digitaal van aard geweest. Kanalen als Facebook en YouTube bieden nieuwe kansen om de activiteiten van de stichting bij een nog breder publiek onder de aandacht te brengen, en daar wil ik mij graag voor inzetten. De eerste stappen zijn inmiddels gezet, elders in deze nieuwsbrief leest u daar meer over.

Ik hoop u te mogen ontmoeten bij een van de komende activiteiten van de Andriessen/De Klerk Stichting.

Willem Jan Cevaal

Ons concert najaar 2014

-Zondag 23 november 2014, liederenprogramma met werken van Andriessen en De Klerk en gedeelten van het *Portret van Hedwig* van (de jonge) Jurriaan Andriessen. Met Jaap Stork, piano en Xandra Mizee, mezzosopraan. Lutherse Kerk, Witte Herenstraat 22, Haarlem, 15.00 uur.

Gemma Coebergh

Bijzonder concert op zondagmiddag 13 april a.s. (Palmzondag)

De organist en uitgever Henk Veldman werd zo gegrepen door de improvisaties van Albert de Klerk op de cd 'De vier jaargetijden' dat hij het plan opvatte een vijftal van deze improvisaties uit te schrijven, zodat ze niet alleen kunnen worden beluisterd, maar ook kunnen worden gespeeld door anderen. Lourens Stuifbergen en Gemma Coebergh hebben hun medewerking verleend aan dit project. De firma Boeijenga brengt de muziek uit, als vervolgband in de serie. Op zondagmiddag 13 april zal in de Sint Josephkerk een concert plaatsvinden waarbij Henk Veldman de improvisaties ten gehore brengt. Tevens zal hij met de sopraan Marjon Strijk het prachtige *Miroir de peine* van Hendrik Andriessen ten gehore brengen. Na afloop van het concert is er mogelijkheid de partituren aan te schaffen. Aanvangstijd 15.30 uur, toegang gratis, deurcollecte na afloop.

Gemma Coebergh

Vocaal ensemble *La Grenouille* zingt Haarlemse noten

De lijst van schrijvers van die noten is te lang om die hier op te noemen, maar interessant voor ons is dat de namen Willem, Hendrik en Jurriaan Andriessen hier op voorkomen, evenals Jos en Albert de Klerk. Daarom heeft het ensemble contact met ons gezocht, en gevraagd of wij aanwezig willen zijn met materiaal van en over onze Stichting. Op zondagmiddag 18 en 25 mei, is *La Grenouille* te horen in respectievelijk het Noord – Hollands Archief en de Doelenzaal (bibliotheek), tevens zullen dan lezingen worden gehouden. Op vrijdagavond 23 mei vindt een concert plaats met verhalenvertellers. Wij zullen met een stand aanwezig zijn op 23 en 25 mei. Meer valt te lezen op de website van het ensemble: www.lagrenouille.nl

Gemma Coebergh

Boekje Rieks Swarte

Regisseur en decorontwerper Rieks Swarte, begiftigd met genen van het geslacht De Klerk, heeft een boekje geschreven met de fraaie titel 'Wie weet heeft alles wel zin'. De persoonlijke geschiedenis van twee kunstbroeders, te weten Anton van de Velde en Jos de Klerk (respectievelijk oudoom en grootvader van Rieks) was verweven met de grote politiek van die dagen. Dit heeft een opmerkelijk verhaal opgeleverd. Verkrijgbaar in de boekhandel of via internet (bol.com).

Gemma Coebergh

Bericht van de penningmeester.

Als penningmeester van de Andriessen/De Klerk Stichting wil ik u graag wijzen op de mogelijkheid om op een fiscaal gunstige manier een bedrag te schenken aan onze stichting.

De Andriessen/De Klerk Stichting is door de belastingdienst erkend als een "Culturele ANBI".

Algemeen Nut Beogende Instellingen, ofwel ANBI's, zijn erkende goede doelen die zich inzetten voor het algemeen nut. ANBI's zijn vrijgesteld van het betalen van schenk- en erfbelasting.

Andriessen/De Klerk Stichting

Jansstraat 41 / 2011 RT HAARLEM / 023 551 68 77 / adkstichting@gmail.com

www.andriessendeklerkstichting.nl / IBAN NL12 INGB 0003 6318 72

Voor giften aan een erkende **Culturele** ANBI geldt bovendien een extra belastingvoordeel. Als u een gift doet aan een Culturele ANBI mag u het geschonken bedrag als aftrekpost voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting verhogen met 25% tot een maximum van € 1250,-. Stel, u schenkt een bedrag van € 100,- dan mag u € 125,- als schenking op uw aangifte opvoeren. Bij het schenken aan goede doelen moet u onderscheid maken tussen gewone aftrekbare giften en periodieke aftrekbare giften.

Voor gewone aftrekbare giften geldt zowel een drempel- als een maximumbedrag. Het drempelbedrag is 1% van uw drempelinkomen, met een minimum van € 60. Wat u meer doneert dan dit bedrag mag u aftrekken van de belastingen, tot een maximum van 10% van uw drempelinkomen.

Voor periodieke aftrekbare giften geldt géén drempel- of maximumbedrag. Uw gift is dus volledig aftrekbaar van uw belastbaar inkomen. Als u aangifte inkomsten- of vennootschapsbelasting hebt gedaan, ontvangt u van de Belastingdienst een gedeelte van de schenking terug. Een periodieke gift moet u vast laten leggen in een notariële akte. In deze akte laat u vastleggen dat u ten minste vijf opeenvolgende jaren eenzelfde bedrag schenkt aan een bepaald goed doel. In de akte kunt u ook een bepaling opnemen dat de periodieke gift eindigt op het moment dat u komt te overlijden of arbeidsongeschikt of werkloos raakt.

Als u een periodieke schenking overweegt aan de Andriessen/De Klerk Stichting verzoek ik u contact met ons op te nemen. Ik ben graag bereid u eventueel te helpen hierbij.

Als u geen periodieke schenking wilt doen, nodig ik u hierbij uit om uw jaarlijkse donatie aan ons over te maken op rekening nr: IBAN: NL12INGB0003631872. U ontvangt hiervoor geen acceptgirokaart meer. Uw gift is wel hard nodig, zeker gezien de vele plannen die we hebben voor met name het jubileumjaar 2017. Denkt u er dus zelf aan om een overschrijvingsformulier uit te schrijven of om via internetbankieren uw gift te doen.

Zowel eenmalige giften als periodieke giften zijn bij ons van harte welkom. Wij willen ons met veel enthousiasme en energie blijven inzetten om de muziek van Hendrik Andriessen en Albert de Klerk uit te voeren of te laten uitvoeren en hebben uw steun daarbij hard nodig. Hartelijk dank alvast voor uw gift!

Peter Klemann

Andriessen/De Klerk Stichting op Facebook/eigen YouTube-kanaal

De Andriessen/De Klerk Stichting beschikt al enige tijd over een eigen website. Maar internet biedt meer mogelijkheden om de activiteiten van de stichting bij een breed publiek onder de aandacht te brengen. Daarom beschikt de stichting sinds kort over een eigen YouTube-kanaal en Facebook-pagina. Op YouTube zullen beeld- en geluidsfragmenten worden geplaatst van de concerten die we organiseren. Zo zijn er nu al een vijftal filmpjes te bekijken en beluisteren van het concert dat het Wings Ensemble gaf op 2 februari 2014. Via Facebook willen we de activiteiten van de stichting onder de aandacht brengen. We hopen daarmee een nieuw, jong publiek te bereiken en te interesseren voor de nalatenschap van Hendrik Andriessen en Albert de Klerk.

Op de website van de stichting staan rechtsboven twee icoontjes, waarmee u kunt doorklikken naar YouTube en Facebook. Neem eens een kijkje, laat u verrassen, en vergeet vooral niet om ons te 'liken'. Want op die manier blijft u niet alleen op de hoogte van het reilen en zeilen van de stichting, maar levert u meteen een bijdrage aan het verder verspreiden van onze activiteiten.

Willem Jan Cevaal

Hendrik Andriessen en Albert de Klerk als verhalenvertellers

Onder die titel organiseerde de Andriessen/De Klerk Stichting op 3 november 2013 een concert in de Haarlemse St. Josephkerk. Drie bestuursleden van de stichting kropen achter de klavieren van het beroemde Adema-orgel.

Andriessen/De Klerk Stichting

Jansstraat 41 / 2011 RT HAARLEM / 023 551 68 77 / adkstichting@gmail.com
www.andriessendeklerkstichting.nl / IBAN NL12 INGB 0003 6318 72

Het programma werd doorspekt met verhalen en anekdotes van Andriessen en De Klerk zelf, verteld door Gonny van der Maten.

De toon werd meteen gezet met een kort verhaal van Hendrik Andriessen, getiteld 'Het optreden'. Hierin stelt hij onder meer dat een uitvoerend artiest aan drie voorwaarden moet voldoen: een geboren musicus zijn, een volwaardig gespecialiseerd vakman zijn en de kunst van het optreden verstaan. De drie organisten wisten wat hen te doen stond.

Piet Hulsbos beet het spits af met drie korte koraalvoorspelen van Albert de Klerk. Daarna volgde een interessante anekdote van De Klerk, waarin hij beschrijft hoe hij de totstandkoming van Hendrik Andriessens beroemde *Passacaglia* van dichtbij meemaakte. Het plaatste de uitvoering door Gemma Coebergh in een nieuw perspectief.

Gonny van der Maten leidde het door haar gespeelde werk van J.S. Bach in met een citaat uit het werk van Hendrik Andriessen, waarin hij betoogt dat Bachs hartstochtelijke gevoelsleven tot uiting komt in de vuren en vlammen van de orgelklank.

Deze stelling werd door Gonny van der Maten onderstreept met een gloedvolle uitvoering van Präludium & Fuga in G, vanzelfsprekend van Bach.

Piet Hulsbos vervolgde het concert met een intrigerend werk van Hendrik Andriessen voor pedaal solo, opgedragen aan Albert de Klerk. Dankzij een groot projectiescherm voor in de kerk kon het publiek het virtuoze voetenwerk van Hulsbos gadeslaan. Een waar stukje acrobatiek voor de voeten, waarbij haast geen pedaaltoets onberoerd bleef.

Ronduit aandoenlijk was Andriessens verhaal over de orgeltrapper van de Josephkerk. Toen het Adema-orgel werd voorzien van een elektrische windmotor, was de man plotseling werkloos. Hij kon dat maar moeilijk verkroppen en bleef nog tijdenlang trouw naar de kerk komen, tevergeefs hopen dat de motor het zou begeven en hij zijn diensten zou kunnen aanbieden. Gemma Coebergh onderbrak dit kostelijke verhaal met de *Tres Hymni* van Albert de Klerk, drie korte, meditatieve stukjes op gregoriaanse hymnen.

Het concert werd door Piet Hulsbos besloten met het spelen van het *Ricercare* van Albert de Klerk. Al met al een afwisselend concert, waaruit bleek dat Andriessen en De Klerk niet alleen geweldige componisten zijn, maar ook zeer begenadigde verhalenvertellers. En de uitvoerenden hebben ruimschoots voldaan aan de drie voorwaarden die Andriessen aan een uitvoerend artiest stelt.

Willem Jan Cevaal

Concert op 2 februari 2014 door het Wings Ensemble

Op zondag 2 februari 2014 heeft het Wings Ensemble, in samenwerking met de Andriessen/De Klerk Stichting, een bijzonder concert georganiseerd met werken van de Haarlemse componisten Hendrik Andriessen, diens zoon Jurriaan Andriessen, Albert de Klerk, en een werk van Herman Strategier, een componist die nauwe banden onderhield met zowel Hendrik Andriessen als Albert de Klerk. Het betrof muziek voor blazers, die in wisselende samenstelling optraden.

Andriessen/De Klerk Stichting

Jansstraat 41 / 2011 RT HAARLEM / 023 551 68 77 / adkstichting@gmail.com
www.andriessendeklerkstichting.nl / IBAN NL12 INGB 0003 6318 72

De composities behoorden allerminst tot bekend repertoire: naar sommige werken is naarstig gezocht om ze boven water te krijgen. Een aantal daarvan is gevonden bij o.a. Donemus, het Nederlands Muziek Instituut te Den Haag en de bibliotheek van het Amsterdams Conservatorium. De bekende Haarlemse theatermaker Rieks Swarte - neef van De Klerk - heeft het programma met interessante causerieën op zijn eigen lichtvoetige wijze opgeluisterd. Het concert vond zowel eind van de ochtend alsmede halverwege de middag plaats in de Janskerk (NH - Archief) te Haarlem. Deze voormalige kerk heeft een uitstekende akoestiek voor kamermuziek. En hoewel de musici weliswaar aangenaam dichtbij het publiek speelden, werd de klank nergens geforceerd en streelden de 'orgelende' klanken voortdurend onze oren, mede door de hoge ruimte waardoor het geluid zowel in de breedte als in de hoogte het kerkgebouw vulde. De uitvoerenden waren: Marie – Cécile de Wit, fluit; Ernest Rombout, hobo; Arno Stoffelsma, klarinet; Leendert Booyens, fagot (tevens artistiek leider); Fred Molenaar, hoorn. In totaal een kleine honderdvijftig aanwezigen hebben geboeid kunnen luisteren naar o.a. het onbekende maar uiterst spannende blaaskwintet uit 1951 van H. Andriessen. Dit vierdelige werk is gebouwd op een elftoonreeks die via een cantus firmus steeds terugkeert. Een idioom dat ik tot nu toe nog niet kende van deze componist maar dat mij aan het begin van het programma gelijk te pakken had. Aan het eind van het programma speelde Wings het enige andere werk voor vijf blazers: Sciarada Spagnuo uit 1963 van Jurriaan Andriessen. De welluidende muziek van de zoon was ook nu weer duidelijk anders dan die van zijn vader, maar zéker niet minder interessant. Tussendoor viel te genieten van korte solowerken voor fluit, klarinet en verschillende combinaties zoals voor fluit en hobo in de prachtige Sarabande en Sicilienne van De Klerk. Er werd deze dag op zeer hoog niveau gemusiceerd, wat te horen (en te zien) is op www.youtube.com/andriessendeklerk. Het is te hopen dat we in de toekomst vaker kennis kunnen maken met composities van onze meesters die - naast zeer veel orgel- en koorwerken - ook op het gebied van kamermuziek veel waardevolle bijdragen hebben geleverd!

Piet Hulsbos

CD's met orgelmuziek van Albert de Klerk

Onlangs heeft onze Stichting een voorraadje CD's kunnen bemachtigen, die wij u al enige tijd niet meer te koop konden aanbieden, omdat ze uitverkocht waren. Daar zijn we bijzonder blij mee en we hopen dat we daar weer veel mensen een plezier mee kunnen doen.

Het gaat om de CD met orgelwerken van Albert de Klerk, opgenomen in de St. Josephkerk te Haarlem en gespeeld door Gemma Coebergh; en de CD met live-opnamen van Albert de Klerk, met improvisaties en zijn eigen Tres Meditationes Sacrae voor orgel.

U kunt ze bij ons aanschaffen voor € 9,95 per stuk (exclusief ev. portokosten).

Meer informatie vindt u op onze website: www.andriessendeklerkstichting.nl (CD's)

Gonny van der Maten

Het jubileumjaar 2017

In onze vorige Nieuwsbrief heeft u kunnen lezen hoe we in het jaar 2017 allerlei extra activiteiten van de grond proberen te krijgen. Voor dit belangrijke herdenkingsjaar (125^e en 100^e geboortedag) is een speciale commissie in het leven geroepen, bestaande uit 9 mensen. Naast de 8 al eerder genoemde mensen heeft nu ook Nicolette Andriessen plaats genomen in deze commissie (AdeK17).

Uiteraard zijn wij heel blij met deze extra kracht, rechtstreeks vanuit de familie Andriessen.

Ook het Comité van Aanbeveling is uitgebreid, met niemand minder dan de bekende televisiepresentator Paul Witteman (ook gelieerd aan de familie Andriessen).

Wij hopen met deze uitstekende groep mensen veel moois tot stand te kunnen brengen.

Tot nu toe zijn verdere contacten gelegd en gezocht met beroepsorkesten en –koren in het land; er zijn voorstudies en besprekingen gaande rond het uitbrengen van artikelen of deelbiografieën; er is voorbereidend werk verricht rond het plaatsen van een plaquette op de voormalige woonhuizen van de families De Klerk en Andriessen aan de Bakenessergracht; er zijn diverse contacten gelegd met amateurkoren en kamermuziekensembles; er zijn (oude) opnames gezocht en gevonden van stukken die interessant zouden kunnen zijn voor een uitvoering in 2017; er zijn archieven bezocht en er is een apart logo gemaakt voor de activiteiten in 2017 (zie hierboven). In de vorm van een compositieopdracht staat u nog een grote verrassing te wachten. We houden dat nog even geheim totdat alle officiële afspraken hierover rond zijn.

Kortom, de commissie bruist van energie. Aangezien er veel in het beginstadium is, kunnen we nog niet alles concreet op een rijtje zetten, maar dat er achter de schermen hard wordt gewerkt om 2017 een bijzonder Andriessen/De Klerk-jaar te laten zijn heeft u bij deze meegekregen.

Via onze website, deze Nieuwsbrief en Facebook kunt u alle ontwikkelingen volgen.

Gonny van der Maten